

Procedury bezpieczeństwa
obowiązujące w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 4
z Oddziałami Integracyjnymi w Starogardzie Gdańskim

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I	4
1. WSTĘP	4
2. PODSTAWY PRAWNE	4
2.1 USTAWY	4
2.2 ROZPORZĄDZENIA	4
3. DEFINICJA BEZPIECZEŃSTWA	5
4. CELE PROCEDUR	5
4.1 CEL GŁÓWNY:	5
4.2 CELE SZCZEGÓŁOWE	5
5. ZAKRES PROCEDUR	5
6. OSOBY ODPOWIEDZIALNE	5
7. OPIS DZIAŁAŃ	5
7.1 DZIAŁANIA DYREKTORA SZKOŁY	5
7.2 DZIAŁANIA NAUCZYCIELI	6
7.3 DZIAŁANIA PRACOWNIKÓW ADMINISTRACJI I OBSŁUGI	6
ROZDZIAŁ II	8
1. OGÓLNE PRZEPISY BEZPIECZEŃSTWA	8
1.2 MONITOROWANIE WEJŚCIA DO SZKOŁY	8
1.3 BEZPIECZNA DROGA DO SZKOŁY I ZE SZKOŁY	9
1.4 OPIEKA PODCZAS PRZERW	9
1.5 OPIEKA W CZASIE LEKCJI I ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH	9
1.6 SYTUACJE WYJĄTKOWE	10
1.7 OPIEKA PODCZAS IMPREZ SZKOLNYCH	10
1.8 OPIEKA PODCZAS POBYTU W ŚWIETLICY	12
1.9 PROCEDURA KONTAKTU Z MEDIAMI W SYTUACJI KRYZYSOWEJ	14
ROZDZIAŁ III	15
1. PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZEWNĘTRZNYCH I WEWNĘTRZNYCH ZAGROŻEŃ FIZYCZNYCH W SZKOLE	15
1.1 ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE	15
1.1.1 Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy – zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu. ...	15
1.1.2 Postępowanie na wypadek pożaru	15
1.1.3 Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły	16
1.1.4 Podłożenie ładunku wybuchowego.	18
1.1.5 Podłożenie podejrzanego pakunku	18
1.1.6 Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.	19
1.2 ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE	20
1.2.1 Procedura postępowania w sytuacji wypadku ucznia w szkole.	20
1.2.2 Powiadamianie rodziców/prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych.	21
1.2.3 Procedura przy samowolnym opuszczeniu zajęć szkolnych przez ucznia/nieusprawiedliwioną nieobecność ucznia.	22
1.2.4 Używanie telefonu komórkowego przez ucznia podczas lekcji lub przerwy.	22

1.2.5 Procedura postępowania przy stwierdzeniu przemocy wśród uczniów.	22
1.2.6 Procedura postępowania w przypadku spraw spornych i konfliktów.	23
1.2.7 Procedura postępowania w przypadku niszczenia i dewastacji mienia szkolnego przez ucznia.	23
1.2.8 Procedura postępowania w przypadku dokonania kradzieży przez ucznia.	24
1.2.9 Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia znamion przestępczości u ucznia (wykroczenie, demoralizacja, popełnienie czynu karalnego).	24
1.2.10 Procedura postępowania w przypadku używania nikotyny, alkoholu narkotyków oraz innych substancji zmieniających świadomość przez uczniów na terenie szkoły i poza nią- współpraca z Policją.	25
1.2.11 Znalezienie narzędzia mogącego zagrażać bezpieczeństwu uczniów.	27
1.2.12 Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy rodzinnej.	27
1.2.13 Epizod psychotyczny ucznia.	27
1.2.14 Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia. .	28

ROZDZIAŁ I

1. WSTĘP

Procedury bezpieczeństwa w szkole określające sposoby postępowania i reagowania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia i życia uczniów, wobec uczniów przejawiających negatywne zachowania, współpracy z rodzicami oraz innych nieprzewidzianych zdarzeń zakłócających prawidłowy proces dydaktyczno- opiekuńczo- wychowawczy szkoły.

Na każdy zaistniały przejaw negatywnego zachowania uczniów, każdy nauczyciel i pracownik szkoły zobowiązany jest do odpowiedniego reagowania.

Tylko wspólne, konsekwentne postępowanie nas dorosłych, odpowiedzialnych za dobre wychowanie naszych uczniów może przynieść korzyść i sprawić, że w naszej szkole wszyscy będziemy czuć się dobrze i będziemy wolni od wzajemnych narzekań.

Na terenie szkoły dochodzi do zdarzeń, które mogą bezpośrednio zagrażać bezpieczeństwu i zdrowiu czasem nawet i życiu uczniów. Właściwa reakcja wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły, adekwatna do zaistniałego zdarzenia oraz powiadomienie w razie potrzeby stosownych instytucji, daje gwarancję, że podjęte działania zapewniają bezpieczeństwo uczniów. Szkoła jest placówką zobowiązaną do wczesnej diagnozy objawów niedostosowania społecznego, profilaktyki oraz oddziaływań wychowawczych wobec uczniów. Stosowanie przez szkołę obecnych standardów w oddziaływaniach mających na celu eliminowanie przyczyn przejawów zaburzeń w tym również zaburzeń zachowania, w wielu przypadkach okazuje się mało skuteczne lub wręcz nieskuteczne.

2. PODSTAWY PRAWNE

2.1 USTAWY:

- z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.),
- z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996 ze zm. oraz z 2019 r. poz. 534),
- z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 ze zm.),
- z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917 ze zm.),
- z dnia 2 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1990 ze zm. oraz 2019 r. poz. 53 ze zm.)
- z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.),
- z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1466 ze zm.),
- z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm.),
- z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969),
- z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm. oraz z 2019 r. poz. 80),
- z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.),
- z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682, z 2018 r. poz. 950 oraz z 2019 r. poz. 303).

2.2 ROZPORZĄDZENIA:

- MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6 oraz z 2018 r. poz. 2140),
- MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 oraz z 2007 Nr 35, poz. 222),
- MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591, z 2018 r. poz. 1647 oraz z 2019 r. poz. 323),
- MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977, z 2014 r. poz. 803 oraz z 2016 r. poz. 895),
- MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. poz. 1249 oraz z 2018 r. poz. 214),
- MEN z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. poz. 1055),
- MEN z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz. U. poz. 452),
- RM z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

3. DEFINICJA BEZPIECZEŃSTWA

Bezpieczeństwo to stan, w którym nie ma zagrożenia.

4. CELE PROCEDUR

4.1 CEL GŁÓWNY:

- Bezpieczne i skuteczne zarządzanie szkołą.

4.2 CELE SZCZEGÓŁOWE:

- zapewnienie bezpiecznych warunków pobytu uczniów w szkole,
- ochrona uczniów przed demoralizacją,
- ujednolicenie oddziaływań pomiędzy szkołą a środowiskiem rodzinnym uczniów,
- skuteczne działanie szkoły w nieprzewidzianych sytuacjach.

5. ZAKRES PROCEDUR

Procedury obejmują swoim zasięgiem cały system oddziaływań wychowawczych, opiekuńczych, dydaktycznych, profilaktycznych i prewencyjnych wobec uczniów i ich rodziców.

6. OSOBY ODPOWIEDZIALNE

- Dyrektor szkoły,
- Nauczyciele,
- Pracownicy administracji i obsługi (zgodnie z zakresem obowiązków)

7. OPIS DZIAŁAŃ

7.1 DZIAŁANIA DYREKTORA SZKOŁY

- 1) Zapewnienie stanu technicznego obiektu i wyposażenia zgodnie z obowiązującymi przepisami.

- 2) Wyznaczenie osób odpowiedzialnych za stan techniczny i higieniczny urządzeń sanitarnych obiektów należących do placówki.
- 3) Zaznajamianie pracowników podejmujących pracę z zakresem ich obowiązków i sposobem wykonywania pracy na wyznaczonych stanowiskach oraz działaniami służącymi zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom.
- 4) Prowadzenie nadzoru pedagogicznego pod kątem uwzględniania przez nauczycieli w działaniach dydaktyczno – wychowawczo - opiekuńczych wymogów bezpieczeństwa oraz zapewnienia opieki pedagogicznej.
- 5) Systematyczne dokonywanie przeglądów stanu technicznego budynku ze szczególnym zwróceniem uwagi na ewentualne zagrożenia
- 6) Organizowanie przy pomocy odpowiednich instytucji szkoleń dla pracowników z zakresu BHP, ppoż. oraz udzielania pomocy przedmedycznej.
- 7) Monitorowanie przestrzegania zasad postępowania pracowników szkoły dotyczących:
 - bezpieczeństwa uczniów podczas pobytu na terenie szkoły,
 - organizowania wycieczek, zajęć w terenie,
 - dokumentacji wypadków dzieci pozostających pod opieką szkoły,
 - ewakuacji,
 - nadzorowania prac remontowych, naprawczych i instalacyjnych odbywających się w placówce (oznakowanie i zabezpieczenie przed swobodnym dostępem do pomieszczeń, do których jest wzbroniony wstęp osobom nieupoważnionym).
- 8) Czuwanie nad bezpieczeństwem uczniów poprzez monitorowanie wejścia na teren szkoły osób z zewnątrz.
- 9) Dozorowanie pełnienia dyżurów przez nauczycieli.
- 10) Przestrzeganie zasad dotyczących usprawiedliwiania nieobecności i zwalniania uczniów z zajęć szkolnych przez rodziców (prawnych opiekunów).
- 11) Współdziałanie z Policją, Strażą Miejską i Sadem Rodzinnym i Nieletnich we wszystkich sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia i życia uczniów.

7.2 DZIAŁANIA NAUCZYCIELI

- 1) Systematyczne kontrolowanie sali zajęć oraz miejsc, w których mają być prowadzone zajęcia z uczniami.
- 2) Planowanie i realizowanie procesu dydaktyczno- opiekuńczo- wychowawczego zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami bezpieczeństwa przyjętymi w szkole.
- 3) Bezwzględne przestrzeganie zasady zapewnienia opieki pedagogicznej przez cały czas pobytu uczniów w szkole.
- 4) Rzetelne pełnienie dyżurów śródlekcyjnych.
- 5) Reagowanie na przejawy krzywdy, agresji, przemocy i innych zachowań niepokojących stosowanych wobec uczniów przez innych uczniów oraz rodziców.

7.3 DZIAŁANIA PRACOWNIKÓW ADMINISTRACJI I OBSŁUGI

- 1) Reagowanie na przejawy krzywdy, przemocy i agresji stosowanej wobec uczniów lub przez samych uczniów.
- 2) Zgłaszanie zauważonych niepokojących zachowań zagrażających bezpieczeństwu, zdrowiu lub życiu uczniów do dyrekcji szkoły.
- 3) Zamykanie szatni uczniowskich bez względu na ilość znajdujących się tam okryć.
- 4) Natychmiastowe działania zmierzające do usunięcia sytuacji zagrażających bezpieczeństwu uczniów (szczególnie w trakcie trwania przerwy) takich jak: rozlany płyn, potłuczone szkło, oberwana tablica, otwarty dostęp do urządzeń elektrycznych itp.

- 5) Częstsze kontrolowanie stanu czystości we wszystkich toaletach po zakończonych przerwach.
- 6) Bezwzględne przestrzeganie procedury wpuszczania osób obcych (w tym rodziców) na teren szkoły oraz uczniów przedwcześnie przychodzących na zajęcia dydaktyczne.

ROZDZIAŁ II

1. OGÓLNE PRZEPISY BEZPIECZEŃSTWA

1.1 PRZYGOTOWANIE OBIEKTU I PRACOWNIKÓW

- 1) Pomieszczenia szkoły - w szczególności gabinet pielęgniarki, pokój nauczycielski, pokój nauczycieli wychowania fizycznego, sekretariat - wyposaża się w apteczki zaopatrzone w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy.
- 2) Wszyscy nauczyciele (oraz większość pracowników obsługi i administracji) są przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy.
- 3) Wszyscy pracownicy szkoły mają obowiązek reagować na każde, nawet najmniejsze, zagrożenie bezpieczeństwa uczniów.
- 4) Wszelkie usterki należy zgłaszać bezzwłocznie pracownikom obsługi.

1.2 MONITOROWANIE WEJŚCIA DO SZKOŁY

- 1) Niniejsza procedura ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa uczniów i pracowników szkoły oraz zapewnienie niezakłóconego toku nauczania.
- 2) Każdy, oprócz rodziców/opiekunów prawnych, kto nie jest aktualnie uczniem bądź pracownikiem szkoły, a wchodzi na jej teren, jest osobą obcą.
- 3) Osoba taka jest zobowiązana przy wejściu do szkoły wpisać się w zeszyt wejść i wyjść, (który znajduje się w sekretariacie szkoły) z kim chce się spotkać i w jakim celu, oraz podać swoje imię i nazwisko. Osoba taka, po otrzymaniu identyfikatora „GOŚĆ”, jednoznacznie otrzymuje pozwolenie na przebywanie na terenie PSP 4. Osoby nie posiadające identyfikatora nie mają prawa przebywać na terenie placówki.
- 4) Jeżeli stan takiej osoby wskazuje na spożycie alkoholu lub jej zachowanie jest agresywne, pracownik obsługi zgłasza ten fakt do Dyrekcji Szkoły.
- 5) Dla uczniów klas pierwszych przysługuje tzw. ”okres adaptacyjny”, w trakcie którego rodzice/ prawni opiekunowie mogą przebywać w budynku szkolnym w celu doprowadzenia dziecka do szatni, sali lekcyjnej lub świetlicy. Rodzice na początku roku szkolnego otrzymują identyfikatory z logo klasy 1, które uprawniają do poruszania się w budynku szkolnym bez wpisu do zeszytu wejść i wyjść.
- 6) Podczas uroczystości ustalonych zgodnie z kalendarzem danego roku szkolnego oraz klasowych zebrań z rodzicami, potwierdzeniem pobytu na terenie szkoły jest lista rodziców uczestniczących w konsultacjach lub zebraniu - w dokumentacji wychowawcy klasy. Rodzice uczniów, którzy biorą udział w uroczystości nie muszą posiadać identyfikatorów
- 7) Lista osób z ograniczonymi prawami rodzicielskimi znajduje się w dokumentacji wychowawcy, którą weryfikuje na początku każdego roku szkolnego oraz w przypadku pojawienia się nowego ucznia. Do obowiązków wychowawcy należy powiadomić nauczyciela będącego na zastępstwie w danej klasie o nazwiskach uczniów, których opiekunowie mają ograniczone prawa rodzicielskie.
- 8) Każde wejście i wyjście rodzica/prawnego opiekuna lub osób obcych w godzinach pracy szkoły od (6.30 do 16.30), za wyjątkiem odprowadzania i odbierania dzieci, musi być odnotowane w zeszycie wejść i wyjść, który znajduje się przy wejściu do szkoły. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor Szkoły może sprawdzić tożsamość osoby wchodzącej.

1.3 BEZPIECZNA DROGA DO SZKOŁY I ZE SZKOŁY

- 1) Za bezpieczeństwo dziecka w czasie drogi do szkoły i ze szkoły odpowiadają rodzice lub opiekunowie prawni.
- 2) Wychowawca na początku roku szkolnego przypomina przepisy dotyczące bezpieczeństwa w czasie drogi do szkoły i ze szkoły.
- 3) Strażnik ruchu sprawuje opiekę przy przejściu dla pieszych sąsiadującym ze szkołą. W przypadku nieobecności strażnika ruchu, nie ma osoby, która posiada uprawnienia do pełnienia zastępstwa.

1.4 OPIEKA PODCZAS PRZERW

- 1) Szkoła jest otwierana o godz. 6:30.
- 2) Dyżury nauczycieli rozpoczynają się o godz. 7:45.
- 3) Podczas przerwy uczniowie mogą pozostać w salach lekcyjnych oraz w salach gimnastycznych tylko pod opieką nauczyciela.
- 4) Opiekę nad uczniami przebiegającymi się w szatniach przy sali gimnastycznej sprawują nauczyciele wychowania fizycznego.
- 5) Nauczyciele zobowiązani są do pełnienia dyżurów na przerwach zgodnie z harmonogramem wywieszonym w pokoju nauczycielskim.
- 6) Dyżur zaczyna się równo z rozpoczęciem się przerwy. Nauczyciel pełniący dyżur powinien bez zwłoki stawić się na miejsce pełnienia dyżuru.
- 7) Nadrzędnym celem dyżurów jest zapewnienie uczniom pełnego bezpieczeństwa.
- 8) Nauczyciel dyżurujący jest zobowiązany:
 - a) Dbać o bezpieczeństwo dzieci młodzieży poprzez kontrolę realizacji przez uczniów zasad bezpiecznego zachowania.
 - b) Prowadzić kontrolę nad toaletami i ich wykorzystywaniem jedynie do właściwych celów,
 - c) Reagować na wszelkie przejawy agresji i zagrożeń zdrowia, życia i bezpieczeństwa uczniów i pracowników szkoły, informować o takich sytuacjach Dyrektora szkoły.
 - d) Dbać o mienie szkoły: wszelkie przejawy dewastacji mienia należy po zakończeniu dyżuru zgłosić kierownikowi lub pracownikom obsługi. W miarę możliwości ustalić winnego powstałej szkody.
- 9) Nauczyciel nie może pod żadnym pozorem zejść z dyżuru bez ustalenia zastępstwa i poinformowania o tym fakcie Dyrektora.

1.5 OPIEKA W CZASIE LEKCJI I ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH

- 1) Za bezpieczeństwo uczniów w czasie lekcji i zajęć pozalekcyjnych odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.
- 2) Obowiązki nauczyciela:
 - a) Zapoznać uczniów na pierwszych zajęciach w roku szkolnym z zasadami bezpiecznego zachowania się wynikającymi ze specyfiki przedmiotu i wymagać bezwzględneho przestrzegania regulaminu każdej pracowni o zwiększonym ryzyku wypadku (informatyka, wychowanie fizyczne, pracownie przyrodnicze).
 - b) Przestrzegać ustalonych godzin rozpoczynania i kończenia zajęć edukacyjnych,
 - c) Odnotowywać nieobecność ucznia na każdych zajęciach.
 - d) Respektować prawo uczniów do pełnych przerw międzylekcyjnych.
 - e) Jeżeli stan zagrożenia powstanie w czasie zajęć należy niezwłocznie je przerwać i wyprowadzić z zagrożonych miejsc osoby powierzone opiece.

- f) Nauczyciel prowadzący ostatnią lekcję z klasami 1-6 kończy zajęcia 5 minut wcześniej, odprowadza uczniów do szatni oraz sprawuje nad nimi opiekę do zakończenia lekcji. Klasy 7-8 samodzielnie udają się do szatni po zakończeniu zajęć.
- 3) Wymagania wobec uczniów:
 - a) Respektowania nakazu korzystania z szatni.
 - b) Respektowania zakazu jedzenia podczas lekcji.
 - c) Zezwalać na wychodzenie z lekcji do toalety lub gabinetu pielęgniarki tylko w uzasadnionych przypadkach.
- 4) Kategorycznie zabrania się
 - a) Wysyłania ucznia poza teren szkoły w czasie godzin lekcyjnych.
 - b) Stosowania kary wykluczenia ucznia z lekcji, zajęć, poprzez wyproszenie go za drzwi klasy.

1.6 SYTUACJE WYJĄTKOWE

- 1) Prace na rzecz szkoły lub środowiska - udział uczniów może mieć miejsce po zaopatrzeniu ich w odpowiednie narzędzia i sprzęt oraz zapewnieniu właściwej opieki i bezpiecznych warunków pracy oraz po wcześniejszym poinformowaniu rodziców uczniów.
- 2) Bieżące zmiany w tygodniowym planie lekcji, mające wpływ na bezpieczeństwo (np. zwolnienie z lekcji spowodowane nieobecnością nauczyciela):
 - a) Rodzice dzieci są powiadamiani co najmniej z jednodniowym wyprzedzeniem lub w szczególnych przypadkach w dniu zmiany.
 - b) Uczniowie, którzy z różnych względów muszą pozostać w tym czasie w szkole, zostają objęci opieką świetlicy.
 - c) Komunikat w dzienniku elektronicznym odnośnie „okienek” dla uczniów nie jest zgodny ze stanem faktycznym. Uczniowie w czasie lekcji/przebywania w szkole zawsze są pod opieką pracownika szkoły.
- 3) Wcześniejsze zwolnienie ucznia z lekcji na prośbę rodziców w wyjątkowych przypadkach:
 - a) Podstawą zwolnienia jest osobiste przybycie po ucznia.
 - b) Pisemna, ewentualnie telefoniczna prośba rodziców po uwiarygodnieniu przez wychowawcę.
- 4) Złe samopoczucie ucznia:
 - a) Obowiązkiem wychowawcy klasy lub nauczyciela, któremu uczeń zgłosił niedyspozycję, jest udzielenie dziecku pomocy, powiadomienie pielęgniarki szkolnej oraz jeśli wymaga tego sytuacja, Dyrektora Szkoły i rodziców dziecka.

1.7 OPIEKA PODCZAS IMPREZ SZKOLNYCH

- 1) Uroczystości szkolne:
 - a) Na uroczystości szkolne, odbywające się w sali gimnastycznej lub w innym miejscu, uczniowie udają się pod opieką wychowawcy lub nauczyciela wyznaczonego do opieki.
- 2) Wycieczki, wyjścia:
 - a) Nauczyciele organizujący wycieczkę lub wyjście zapewniają uczniom opiekę i nadzór zgodny z przepisami bhp, wypełniają stosowne dokumenty.
 - b) Organizacja i program wycieczki powinny być dostosowane do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych. Obowiązkiem organizatora jest sprawdzenie stanu zdrowia i umiejętności uczniów, wymaganych podczas wycieczki.

- c) Ubezpieczenie wycieczki nie jest obowiązkowe i jest uzależnione od kierownika wycieczki (po wcześniejszych ustaleniach z rodzicami oraz zawarciu tej informacji w preliminarzu wycieczki). Ubezpieczenie wycieczki jest obowiązkowe w przypadku wyjazdów zagranicznych.
 - d) Osobami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo uczniów podczas wycieczki, są kierownik wycieczki i opiekunowie grup. Opieka ich ma charakter ciągły.
 - e) Miejscem zbiórki uczniów rozpoczynającej i kończącej wycieczkę jest wejście do szkoły lub inne miejsce wyznaczone przez organizatora/kierownika wycieczki.
 - f) Po zakończeniu wycieczki uczniów klas 1-3 odbierają rodzice/opiekunowie prawni. Uczniowie klas 4-8 mogą wrócić samodzielnie do domu, po otrzymaniu pisemnego oświadczenia przez rodziców/opiekunów prawnych. Po godzinie 18:00 rodzice uczniów klas 1-8 są zobowiązani do odbioru dzieci.
 - g) Udział uczniów w wycieczce (z wyjątkiem przedmiotowych, odbywających się w ramach zajęć szkolnych) wymaga pisemnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych.
 - h) W przypadku, gdy uczeń nie bierze udziału w wycieczce/wyjściu wychowawca klasy powiadamia rodziców o przydzieleniu dziecka do innej klasy na lekcje.
 - i) Opiekun wycieczki obowiązany jest sprawdzić stan liczbowy uczniów przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego.
 - j) Zabrania się prowadzenia wycieczek podczas burzy, śnieżycy, gołoledzi.
 - k) W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
 - l) Wycieczki organizator odnotowuje pozostawiając w sekretariacie podpisaną kartę wycieczki. Wyjścia poza teren szkoły, które odbywają się na terenie miasta, odnotowuje się w rejestrze wyjść.
 - m) Kierownikiem wycieczki jest osoba wyznaczona przez Dyrektora Szkoły.
 - n) Wskazane jest, aby uczestnicy wycieczki mieli dostęp do telefonu komórkowego.
- 3) Przejazd autokarem:
- a) Nauczyciel organizujący wycieczkę wynajętym środkiem transportu autokar/bus. zobowiązany jest do wykonania następujących czynności:
 - przed każdym wyjazdem kierownik sprawdza czy jest zaświadczenie i stanie technicznym pojazdu,
 - sprawdzić, czy uczestnicy wycieczki nie mają przeciwwskazań do podróżowania środkami lokomocji (choroba lokomocyjna i inne schorzenia) oraz czy posiadają zaordynowane przez lekarza leki,
 - dopilnować umieszczenia bagażu w schowkach i rozmieszczenia uczestników wycieczki na uzgodnionych wcześniej miejscach w autokarze.
 - opiekunowie powinni zająć miejsca przy drzwiach,
 - ustalić, gdzie znajdują się podręczna apteczka, gaśnice i wyjścia bezpieczeństwa.
 - b) W czasie jazdy zabronić uczestnikom przemieszczania się po autokarze i podróżowania w pozycji stojącej, blokowania zamków, otwierania drzwi, samowolnego otwierania okien w czasie podróży, wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu i rzucania przedmiotami.
 - c) Podczas jazdy trwającej kilka godzin dostosować ilość i czas przerw do uczestników wyjazdu.
 - d) W czasie postoju (wyłącznie w przystosowanym miejscu) zabronić uczestnikom wycieczki: wchodzenia na jezdnię, przechodzenia na drugą stronę jezdni, dopilnować, aby podczas wsiadania i wysiadania młodzieży włączone były światła awaryjne.
 - e) Po każdym zakończonym postoju sprawdzić obecność.
- 4) Dyskoteki szkolne:

- a) Udział w dyskotecie biorą uczniowie, którzy posiadają pisemną zgodę rodzica/opiekuna oraz wychowawcy.
- b) Wychowawcy i nauczyciele zobowiązani są do utrzymania porządku w czasie dyskoteki, pełniąc dyżury w wyznaczonych miejscach.
- c) Nad przebiegiem dyskoteki nadzór pełni Dyrektor Szkoły.
- d) W dyskotekach szkolnych uczestniczą wyłącznie uczniowie szkoły.
- e) Organizatorzy dyskoteki nie ponoszą odpowiedzialności za pozostawione na terenie szkoły rzeczy wartościowe.
- f) Uczeń biorący udział w dyskotecie nie może opuszczać budynku w trakcie jej trwania. Może to uczynić tylko za pisemną zgodą rodziców.
- g) W czasie dyskoteki zakazane są niebezpieczne zabawy oraz zachowania zagrażające bezpieczeństwu. Uczeń, który nie przestrzega zasad otrzymuje zakaz uczestnictwa z dyskotekach oraz odbierany jest przez rodzica lub opiekuna.
- h) Uczniowie odbierani są przez rodzica/opiekuna prawnego.

1.8 OPIEKA PODCZAS POBYTU W ŚWIETLICY

- 1) Przyrowadzanie dzieci:
 - a) Za bezpieczeństwo dzieci w drodze do szkoły odpowiadają rodzice/ opiekunowie.
 - b) Szkoła przyjmuje dzieci od godziny 6:30. Za bezpieczeństwo dzieci przyprowadzonych do szkoły przed 6:30 odpowiadają rodzice/opiekunowie.
 - c) Dzieci poniżej 7 roku życia rodzice/opiekunowie przyprowadzają do świetlicy osobiście i powierzają pod opiekę nauczyciela. Rodzice/opiekunowie, którzy zdecydują, że ich dziecko będzie samodzielnie przychodziło do świetlicy biorą na siebie odpowiedzialność za bezpieczeństwo swojego dziecka w drodze do świetlicy szkolnej.
 - d) Do świetlicy dzieci są przyprowadzane przez rodziców lub przez nauczycieli. Dziecko przychodząc do świetlicy zapisuje się na listę obecności.
 - e) Świetlica nie odpowiada za bezpieczeństwo uczniów, którzy nie zgłosili swojej obecności.
- 2) Odbieranie dzieci:
 - a) Odbiór dzieci poniżej 7 r. życia jest możliwy wyłącznie przez rodziców bądź inne osoby dorosłe przez nich upoważnione na piśmie.
 - b) Uczniowie klas I-III samodzielnie wracający do domu, muszą posiadać pisemną zgodę od rodzica/opiekuna.
 - c) W przypadku ograniczenia bądź pozbawienia praw rodzicielskich jednego z rodziców świetlica musi posiadać orzeczenie sądu.
 - d) Rodzice/opiekunowie ponoszą odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odbieranego ze szkoły lub świetlicy przez upoważnioną przez nich osobę.
 - e) Osoba upoważniona w momencie odbioru dziecka powinna posiadać przy sobie dowód osobisty i okazać go w celu potwierdzenia tożsamości w chwili, gdy jest to osoba obca dziecku i nieznana nauczycielowi. W każdej sytuacji budzącej wątpliwości, nauczyciel ma obowiązek skontaktować się z rodzicami/opiekunami dziecka.
 - f) W wyjątkowych sytuacjach losowych nauczyciel może po uprzednim kontakcie z rodzicem/opiekunem (telefonicznym) wydać pozwolenie na odebranie dziecka przez osobę wskazaną przez rodzica/opiekuna. Osoba ta zobowiązana jest napisać oświadczenie o odbiorze dziecka podpisując się pod nim czytelnie.
 - g) Rodzice/opiekunowie po odebraniu dziecka przejmują nad nim odpowiedzialność nawet, jeśli przebywają na terenie szkoły.
 - h) Uczeń może opuścić świetlicę na podstawie telefonu od rodziców, jeśli wcześniej przedstawił zgodę pisemną na wyjście.
 - i) Dzieci przebywające w świetlicy cały dzień należy odebrać do godziny 16.30. Rodzice/prawni opiekunowie zobowiązani są przestrzegać godzin pracy świetlicy.

- j) Dziecko wychodzące ze świetlicy do domu, zgłasza swoje wyjście nauczycielowi.
- k) Rodzic w chwili odbierania dziecka jest zobowiązany do kontaktu osobistego z nauczycielem.
- 3) Sytuacje szczególne:
 - a) Rodzice/opiekunowie zobowiązani są przyprowadzać do szkoły dzieci zdrowe. Dzieci zakatarzone, przeziębione, kaszlące nie mogą przebywać w grupie z dziećmi zdrowymi. Nauczyciel ma prawo poprosić rodzica o dostarczenie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do uczęszczania dziecka do szkoły.
 - b) W przypadku zachorowania dziecka na terenie szkoły rodzice/opiekunowie zostaną poinformowani o sytuacji telefonicznie.
 - c) Nauczyciel stanowczo odmawia wydania dziecka w przypadku, gdy stan osoby zamierzającej odebrać dziecko wskazuje na spożycie alkoholu, środków psychoaktywnych lub przejawia agresywne zachowanie i nie jest ona w stanie zapewnić dziecku bezpieczeństwa. W tym przypadku nauczyciel wzywa drugiego rodzica/opiekuna lub inną upoważnioną do odbioru dziecka osobę oraz informuje o zdarzeniu przełożonego.
 - d) Nauczyciel ma obowiązek zadbać, aby dziecko zostało odizolowane od rodzica/opiekuna znajdującego się pod wpływem alkoholu.
 - e) W przypadku, gdy rodzic/opiekun zaprzecza, że jest w stanie wskazującym na spożycie alkoholu lub innego środka psychoaktywnego nauczyciel może prosić o pomoc Policję w celu stwierdzenia w/w faktu.
 - f) W przypadku, gdy sytuacja zgłaszania się po dziecko rodzica/opiekuna w stanie nietrzeźwości powtórzy się, Dyrektor może powiadomić Policję, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
 - g) W czasie wywiadówek, zebrań klasowych (dni otwartych), rad pedagogicznych świetlica nie zapewnia opieki po godz. 16.30.
 - h) W przypadku nieodebrania dziecka w godzinach pracy świetlicy, nauczyciel, który z nim pozostał nawiązuje kontakt telefoniczny z rodzicami/opiekunami bądź osobami upoważnionymi do odbioru ucznia, wskazanymi w karcie zapisu dziecka do świetlicy szkolnej. Ustala jak najszybszy czas odbioru dziecka, nieprzekraczający 15 minut. Gdy rodzic/opiekun lub inna osoba wskazana w karcie świetlicowej nie może odebrać dziecka, rodzic/opiekun może telefonicznie upoważnić inną osobę pełnoletnią do odbioru dziecka. Wskazana osoba musi przy odbiorze okazać się koniecznie dowodem tożsamości oraz napisać oświadczenie o odbiorze dziecka ze świetlicy, podpisując się pod nim czytelnie. Nauczyciel jest zobowiązany do wylegitymowania takiej osoby, spisując wszystkie dane z tego dokumentu.
 - i) W sytuacji, gdy wychowawca do godziny 16.45 nie może nawiązać kontaktu z rodzicami, opiekunami lub osobami upoważnionymi w karcie do odbioru dziecka, informuje Kierownika Świetlicy, a ten Dyrektora o zaistniałej sytuacji. W takiej sytuacji szkoła ma prawo wezwać Policję w celu ustalenia miejsca pobytu rodziców/opiekunów ucznia oraz zapewnienia uczniowi dalszej opieki.
 - j) Gdy taka sytuacja (odebranie dziecka po godz.16:30) powtarza się rodzice/opiekunowie zostają pouczeni, iż w przypadku dalszego nieterminowego odbierania dziecka, może ono zostać skreślone z listy uczestników świetlicy, bądź też przekazane pod opiekę odpowiednim organom.
- 4) Obowiązki nauczycieli świetlicy i wychowawców:
 - a) Wychowawca klasy, jest zobowiązany do zabrania uczniów na lekcje ze świetlicy i odprowadzenia ich po lekcjach. W przypadku, gdy dzieci rozpoczynają zajęcia lub kończą je z innym nauczycielem niż wychowawca, wówczas to dany nauczyciel ma obowiązek odebrania lub przyprowadzenia dzieci do świetlicy szkolnej.

- b) Dzieci z klas II-III, które przebywają w świetlicy mogą wychodzić na zajęcia lekcyjne same po uzyskaniu zgody od wychowawcy świetlicy.
- c) Wychowawca klasy lub inny nauczyciel, który odprowadza dzieci do świetlicy jest zobowiązany poinformować wychowawcę świetlicy ilu uczniów pozostawia pod jego opieką.
- d) Do zabrania i odprowadzenia uczniów z powrotem do świetlicy są zobowiązane również osoby prowadzące różne zajęcia dodatkowe, które odbywają się na terenie szkoły.
- e) Nauczyciele świetlicy sprawują opiekę nad dzieckiem od chwili przejęcia go od osoby przyprowadzającej, aż do momentu przekazania dziecka rodzicom/opiekunom lub upoważnionej osobie.
- f) Dziecku można pozwolić odejść dopiero wtedy, gdy rodzic/opiekun lub osoba upoważniona dotarła na miejsce pobytu grupy.
- g) Jeśli dziecko musi pozostać w świetlicy, a nie jest zapisane, to wychowawca lub nauczyciel ma obowiązek nawiązać kontakt telefoniczny z rodzicem danego dziecka. Potem przekazać wychowawcom świetlicy numery telefonów do rodziców/opiekunów tego dziecka. Procedura nie dotyczy dziecka, którego rodzice/opiekunowie wyrazili pisemnie zgodę na samodzielny powrót dziecka do domu.
- h) Jeśli dziecko zostało odebrane po godzinach pracy świetlicy, nauczyciel sporządza notatkę służbową, której kopię następnego dnia przekazuje Kierownikowi Świetlicy a ten Dyrektorowi Szkoły.
- i) Nauczyciele mają obowiązek zwrócenia uwagi czy wnoszone przez dziecko zabawki lub inne przedmioty nie mają cech niebezpiecznych mogących stworzyć zagrożenie.
- 5) Opieka nad uczniem w dni wolne od zajęć dydaktycznych:
 - a) W dni wolne od zajęć dydaktycznych (zgodnie z kalendarzem roku szkolnego) szkoła zapewnia opiekę uczniom, na prośbę rodziców/prawnych opiekunów.
 - b) Rodzice/opiekunowie dzieci przyprowadzają je do godziny 10⁰⁰ danego dnia, w przypadku nie pojawienia się dzieci świetlica po godzinie 10.00 zostanie zamknięta.
 - c) W tym dniu uczniowie zgłoszeni przez rodziców/opiekunów przebywają pod opieką wychowawców świetlicy lub innego nauczyciela wyznaczonego przez Dyrektora.

1.9 PROCEDURA KONTAKTU Z MEDIAMI W SYTUACJI KRYZYSOWEJ

- 1) Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej odbywa się w formie oficjalnych komunikatów.
- 2) Tylko Dyrektor Szkoły lub osoba upoważniona przez dyrekcję kontaktuje się z mediami i przekazuje niezbędne informacje.
- 3) Pozostali pracownicy szkoły nie udzielają informacji o kryzysie, nie wyrażają swoich opinii publicznie do czasu oficjalnego zakończenia sprawy.

ROZDZIAŁ III

1. PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZEWNĘTRZNYCH I WEWNĘTRZNYCH ZAGROŻEŃ FIZYCZNYCH W SZKOLE.

1.1 ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE.

1.1.1 Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy – zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu.

- 1) Osobą odpowiedzialną za uruchomienie procedur jest Dyrektor szkoły lub w przypadku nieobecności wicedyrektor. W przypadku ich nieobecności osoba upoważniona.
- 2) Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę osoby odpowiedzialnej za uruchomienie procedury lub sił interweniujących i zgodnie z ich wskazówkami.
- 3) Nauczyciele zapewniają opiekę uczniom i dbają o zachowanie dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

1.1.2 Postępowanie na wypadek pożaru.

- 1) Działania profilaktyczne:
 - a) Dyrektor szkoły ustala częstotliwość i zaleca przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia możliwości ewakuacji uczniów i pracowników w celu określenia czasu niezbędnego do opuszczenia budynku szkoły.
 - b) Zaleca się raz w roku przeprowadzenie próbnej ewakuacji szkoły na podstawie procedury postępowania na wypadek pożaru.
- 2) Osoba, która zauważyła pożar niezwłocznie informuje Dyrektora szkoły lub w przypadku nieobecności osoby odpowiedzialnej za uruchomienie procedury ewakuacji.
- 3) Postępowanie nauczycieli:
 - a) Upewnić się, że jest możliwość wyjścia z klasy.
 - b) Poinformować dzieci o konieczności szybkiego opuszczenia budynku (wskazać drogę wyjścia i podać miejsce zbiórki).
 - c) Zakazać zabierania rzeczy osobistych.
 - d) Wyznaczyć osobę, która wyjdzie i poprowadzi uczniów do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego.
 - e) Przeliczyć wychodzących uczniów. Dzieci opuszczają pomieszczenia w szyku uporządkowanym - parami. Na czoło grupy nalepy wyznaczyć nieformalnego przywódcę grupy klasowej.
 - f) Opuścić klasę jako ostatni. Przeciwdziałać każdemu odruchowi paniki wśród dzieci.
 - g) Ustawić grupę w miejscu zbiórki, sprawdzić stan osobowy.
 - h) Przekazać informację Dyrektorowi.
 - i) Sprawować bezustanną opiekę. Sprawdzić stan zdrowia uczniów, zwracając szczególną uwagę na zawroty głowy, wymioty, kaszel, ból głowy, chwilowe omdlenia, złamania, potłuczenia, itp.; udzielić im pomocy.

1.1.3 Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły.

1) Procedury nauczyciela:

- a) Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się) - szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób.
 - b) Wycisz i uspokój uczniów - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę.
 - c) Zaopiekuj się uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i uczniami, którzy potrzebują pomocy - należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji.
 - d) Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony - niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia.
 - e) Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji - w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji.
 - f) Zasłoń okno, zgaś światło - należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego.
 - g) Nie przemieszczaj się - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników.
 - h) Stań poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników.
 - i) Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz.
 - j) Jeżeli padną strzały, nie krzycz - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma.
 - k) Nie otwieraj nikomu drzwi - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.
 - l) W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia - w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia.
- #### 2) Procedury nauczyciela w przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą
- a) Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników.
 - b) Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej.
 - c) Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia - w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu.
 - d) Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego - w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji.
 - e) Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika - odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji.

- f) Nie zwracaj na siebie uwagi - niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu.
- g) Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny - brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców.
- h) Nie oszukuj terrorysty - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane.
- i) Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu - zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców.
- j) Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty.
- k) Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana.
- l) Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.
- 3) Procedury w przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję.
- a) Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę - policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar.
- b) Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi - próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji.
- c) Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy - taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników.
- d) Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom - postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników.
- e) Nie trzymaj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących - tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego.
- f) Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami - wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową.
- g) Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy - policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców.
- h) Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona - w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtopiać w tłum i uciec z miejsca ataku.
- i) Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku - w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne.
- j) Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru - najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

1.1.4 Podłożenie ładunku wybuchowego.

- 1) Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak największą ilość szczegółów - uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu.
- 2) Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje - w przypadku stresującej sytuacji po pewnym czasie możesz mieć problemy z przypomnieniem sobie istotnych informacji.
- 3) Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły.
- 4) Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ma ona na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
- 5) Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
- 6) Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia - stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji.
- 7) Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.
- 8) W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły.
- 9) Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

1.1.5 Podłożenie podejrzanego pakunku.

- 1) Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku - należy założyć, że podejrzany pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona.
- 2) Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku - w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania.
- 3) Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala) - okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznannej substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji.
- 4) Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły.
- 5) Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
- 6) Nie używaj telefonu komórkowego - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
- 7) Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.

- 8) W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły.
- 9) Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawną odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

1.1.6 Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.

- 1) Procedura w sytuacji, gdy nastąpiło skażenie szkoły (szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną - np. telefon o zamiarze ataku).
 - a) Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.
 - b) Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku.
 - c) W budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację.
 - d) W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry.
 - e) Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji.
 - f) Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku.
 - g) Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.
 - h) Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.
- 2) Procedura w sytuacji, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się.
 - a) Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.
 - b) Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem.
 - c) Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów.
 - d) Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.
 - e) Powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole - Dyrektora, zastępcę lub osobę upoważnioną przez dyrekcję.
 - f) Zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru - rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru, z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia, rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń.
 - g) Natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby - policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia.

- h) Jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka.
 - i) Po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb - policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń.
 - j) W obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację 11) sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.
 - k) W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry.
 - l) Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń - częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji.
 - m) Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku.
 - n) Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.
- 3) Procedura w sytuacji, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte późno, np. Gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań.
- a) Nie dotykać i nie wachać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy.
 - b) Powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe - Dyrektora, zastępcę lub osobę upoważnioną przez dyrekcję
 - c) Przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się.
 - d) Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów.
 - e) Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzaną substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.
 - f) Ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły.
 - g) Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia.
 - h) W szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny.
 - i) Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

1.2 ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE.

1.2.1 Procedura postępowania w sytuacji wypadku ucznia w szkole.

- 1) Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia:

- a) Niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową, pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy.
 - b) Nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów.
 - c) Niezwłocznie powiadamia Dyrektora Szkoły. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą – prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali.
- 2) Obowiązek powiadamiania.
- a) O każdym wypadku nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili wypadku, powiadamia Dyrektora Szkoły, inspektora bhp oraz rodziców poszkodowanego ucznia. Fakt ten powiadamiający dokumentuje wpisem w dzienniku zajęć podając datę i godzinę powiadomienia rodziców ucznia o wypadku lub sporządza stosowną notatkę służbową. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel lub Dyrektor powiadamiając rodzica o zdarzeniu ustala z nim:
 - potrzebę wezwania pogotowia, potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica,
 - godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia lub inny sposób dalszego postępowania.
 W przypadku zagrożenia życia należy wezwać Pogotowie Ratunkowe i Policję.
 - b) O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym Dyrektor Szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
 - c) O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, Dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
 - d) Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje grupy / kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

1.2.2 Powiadamianie rodziców/prawnych opiekunów ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych.

- 1) Powiadomić telefonicznie, osobiście lub pisemnie rodziców / prawnych opiekunów o trudnych sytuacjach wychowawczych.
- 2) Sporządzić notatkę służbową z powiadomienia rodziców w dzienniku elektronicznym.
- 3) W przypadku nieobecności wychowawcy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową (wychowawca, pedagog, dyrekcja).
- 4) W przypadku braku informacji od rodziców o zmianie miejsca ich pobytu, opieka nad dzieckiem w szczególnie trudnych sytuacjach wychowawczych zostanie przekazana odpowiednim instytucjom.
- 5) W każdej sytuacji wymagającej dodatkowej pomocy decyzję o wezwaniu policji podejmuje Dyrektor Szkoły.

1.2.3 Procedura przy samowolnym opuszczeniu zajęć szkolnych przez ucznia/nieusprawiedliwiona nieobecność ucznia.

- 1) W przypadku, kiedy uczeń opuszcza godziny lekcyjne lub dni nauki szkolnej:
 - a) Wychowawca klasy ma obowiązek na bieżąco powiadomić rodziców dziecka o zaistniałej nieobecności na zajęciach lekcyjnych (nawet pojedyncze godziny). Może to uczynić telefonicznie lub wpisem w zeszyte czy dzienniczku ucznia.
 - b) Rodzic ma obowiązek usprawiedliwić każdą nieobecną godzinę lekcyjną swojego dziecka na drugi dzień od otrzymania informacji od wychowawcy klasy. Może to uczynić telefonicznie, poprzez dziennik elektroniczny lub osobiście.
 - c) W przypadku, kiedy ucznia nie ma trzy dni w szkole, rodzic jest zobowiązany do telefonicznego lub osobistego powiadomienia wychowawcy lub szkoły o przyczynie nieobecności.
 - d) W przypadku, kiedy rodzic nie dopełni obowiązku natychmiastowego usprawiedliwienia nieobecności swojego dziecka w szkole i gdy te nieobecności są dłuższe niż 7 dni lub bardzo często się powtarzają, szkoła wszczyna procedury zgodne z przepisami o uchylaniu się od wypełniania obowiązku szkolnego:
 - wysłanie upomnienia do rodzica/prawnego opiekuna (za zwrotnym potwierdzeniem odbioru) natychmiastowym podjęciu nauki przez dziecko,
 - jeżeli upomnienie wysłane do rodzica/prawnego opiekuna nadal nie przynosi oczekiwanego rezultatu, Dyrektor Szkoły i pedagog szkolny występują do Prezydenta Miasta Starogard Gdański o wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz nałożenie kary grzywny na rodziców/prawnych opiekunów dziecka za uchylanie się od realizowania obowiązku szkolnego ich dziecka,
 - w dalszej kolejności Dyrektor Szkoły może sprawę skierować do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

1.2.4 Używanie telefonu komórkowego przez ucznia podczas lekcji lub przerwy.

- 1) Uczniowie mogą używać telefony komórkowe w czasie przerwy w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca – zgodnie z ustaleniami Parlamentu Uczniowskiego.
- 2) Nauczyciel, który zauważy używanie telefonu przez ucznia zwraca uwagę ustnie. Jeżeli uczeń w dalszym ciągu używa telefon:
 - a) Nauczyciel nakazuje uczniowi oddanie oraz wydaje polecenie wyłączenia telefonu.
 - b) Opisuje telefon danymi ucznia i przekazuje go wychowawcy klasy.
 - c) Wychowawca informuje rodziców o zaistniałej sytuacji i możliwości odbioru telefonu w sekretariacie szkoły poprzez kontakt telefoniczny i dziennik elektroniczny.

1.2.5 Procedura postępowania przy stwierdzeniu przemocy wśród uczniów.

- 1) Przemoc fizyczna.
 - a) Każdy pracownik szkoły, który zauważy stosowanie przez ucznia lub uczniów wobec innych aktów agresji i przemocy fizycznej lub posiadający informacje o zaistnieniu takiego zachowania, ma obowiązek podjąć działania w celu natychmiastowego przerwania aktów agresji, wyjaśnić okoliczności i ustalić sprawcę.
 - b) W przypadku stwierdzenia potrzeby udzielenia pomocy medycznej należy poszkodowanego zaprowadzić do pielęgniarki szkolnej lub powiadomić lekarza i pogotowie.

- c) Wychowawca klasy lub pedagog/psycholog szkolny powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia oraz rodziców sprawcy
- d) Rodzice sprawcy zostają poinformowani o zdarzeniu i są zobowiązani do spowodowania pozytywnych zmian w zachowaniu swojego dziecka (mogą skorzystać z pomocy pedagoga lub psychologa).
- e) Wychowawca klasy oraz Dyrektor Szkoły nakładają na ucznia - sprawcę kary wg statutu szkoły.
- f) W przypadku poważnego urazu dyrekcja szkoły jak też rodzic poszkodowanego mają prawo powiadomić Policję;
- g) Dyrektor szkoły ma prawo poprosić Policję w celu ustalenia sprawcy czynu, gdy ten uciekł z miejsca lub nie przyznaje się do jego popełnienia.
- 2) Przemoc psychiczna.
- a) Przez przemoc psychiczną rozumie się: zastraszanie, ośmieszanie, poniżanie, szantażowanie, wymuszenia, psychiczne znęcanie się, mobbing, drwiny, złośliwe plotkowanie, słowne wyzywanie się, grożenie itp.
- b) Jeżeli uczeń czuje się poszkodowany przez innego ucznia lub uczniów, powinien zgłosić przypadek takiej przemocy wychowawcy klasy lub pedagogowi/psychologowi oraz rodzicom;
- c) Osoby będące świadkami takich sytuacji lub mające informacje o nich powinny zgłosić je w/w osobom.
- d) Rodzice mają prawo i obowiązek zgłosić wychowawcy lub pedagogowi/psychologowi fakt stosowania przemocy w stosunku do ich dziecka.
- e) Wychowawca klasy przy pomocy pedagoga/psychologa szkolnego podejmuje działania wyjaśniające oraz profilaktyczno- terapeutyczne w stosunku do sprawców.
- f) Jeżeli problem dotyczy klasy lub grupy, pedagog/psycholog prowadzą stosowne zajęcia (na życzenie wychowawcy).
- g) Kary nakłada Dyrektor Szkoły wraz z wychowawcą klasy wg Statutu szkoły.
- h) W poważnych przypadkach znęcania się nad uczniem czy uczniami Dyrektor Szkoły wraz z pedagogiem decyduje o powiadomieniu Policji lub Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

1.2.6 Procedura postępowania w przypadku spraw spornych i konfliktów.

- 1) Konflikt pomiędzy uczniami na terenie klasy, rozstrzyga wychowawca klasy. Pomocą służy mu pedagog szkolny. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów.
- 2) Konflikt pomiędzy uczniami różnych klas rozstrzyga pedagog szkolny we współpracy z wychowawcami klas. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów.
- 3) Konflikt pomiędzy uczniem i nauczycielem – rozstrzyga Dyrektor Szkoły wspólnie z pedagogiem szkolnym lub wychowawcą ucznia oraz rodzicami.

1.2.7 Procedura postępowania w przypadku niszczenia i dewastacji mienia szkolnego przez ucznia.

- 1) W przypadku zauważenia faktu niszczenia mienia szkolnego przez ucznia:
 - a) Należy zgłosić ten incydent do wychowawcy klasy, który powiadamia Dyrektora Szkoły lub pedagoga szkolnego.
 - b) Wychowawca powiadamia rodziców ucznia.
 - c) Rodzice są wezwani do szkoły w celu naprawienia szkody lub rekompensaty finansowej lub rzeczowej.

- d) Wychowawca klasy ustala formę kary dla sprawcy wg statutu szkoły.
- e) W przypadku, gdy szkoda jest znacząca lub czyny dewastacji powtarzają się Dyrektor Szkoły powiadamia oprócz rodziców ucznia także Policję.
- 2) W przypadku zauważenia faktu niszczenia mienia innego ucznia:
 - a) Należy zgłosić ten incydent do wychowawcy klasy, który powiadamia pedagoga szkolnego.
 - b) Wychowawca powiadamia rodziców uczniów.
 - c) Rodzice mają możliwość ustalenia możliwych form rekompensaty na terenie szkoły lub telefonicznie.
 - d) W przypadku gdy rodzice uczniów nie mogą dojść do porozumienia Dyrektor Szkoły informuje o możliwości powiadomienia Policji przez rodzica.
 - e) Wychowawca klasy spisuje notatkę służbową ze spotkania z rodzicami.
 - f) Wychowawca ustala formę kary dla sprawcy wg statutu szkoły.

1.2.8 Procedura postępowania w przypadku dokonania kradzieży przez ucznia.

- 1) Uczniowie przynoszą wartościowe rzeczy na własną odpowiedzialność. Za przedmioty własne pozostawione na korytarzu szkolnym, także w czasie przerwy odpowiada uczeń. Jest on zobowiązany do należytego pilnowania swojej własności. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginione lub uszkodzone rzeczy ucznia.
- 2) W przypadku, kiedy zaginie rzecz należąca do ucznia powinien on lub jego rodzice zgłosić ten fakt wychowawcy klasy, który podejmuje czynności wyjaśniające.
- 3) Gdy zachodzi podejrzenie kradzieży wychowawca klasy zgłasza sprawę do Dyrektora szkoły oraz do pedagoga szkolnego, którzy zapoznają się z okolicznościami sprawy.
- 4) W przypadku ustalenia sprawcy zobowiązuje się jego rodziców do zwrócenia skradzionej rzeczy lub finansowej rekompensaty na rzecz poszkodowanego.
- 5) W przypadku nie ustalenia sprawcy Dyrektor Szkoły dąży do polubownego zakończenia sprawy.
- 6) Wychowawca ustala formę kary dla sprawcy wg statutu szkoły.
- 7) W razie znaczącej kradzieży a także w przypadku jej powtarzania się, rodzice ucznia poszkodowanego oraz Dyrektor Szkoły mają prawo zgłosić ten fakt na Policję.

1.2.9 Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia znamion przestępczości u ucznia (wykroczenie, demoralizacja, popełnienie czynu karalnego).

- 1) Procedura postępowania na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego.
 - a) Osoba będąca świadkiem/dostrzegła zagrożenie zobowiązania jest do powiadomienia Dyrektora Szkoły.
 - b) Dyrektor Szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
 - c) W przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, wyznaczone przez niego osoby winny zatrzymać i przekazać go Dyrektorowi Szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
 - d) Dyrektor Szkoły winien powiadomić rodziców ucznia o zaistniałym przypadku.
 - e) Dyrektor Szkoły jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia Policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość jest nieznana. Do jego obowiązków należy także zabezpieczenie ewentualnych dowodów lub przedmiotów

pochodzących

z przestępstwa i przekazanie ich Policji.

- 2) Procedura postępowania na wypadek ucznia będącego ofiarą czynu karalnego.
 - a) Osoba będąca świadkiem, która dostrzegła zagrożenie, winna udzielić ofierze czynu karalnego pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń. Następnie świadek powinien powiadomić o sytuacji Dyrektora Szkoły.
 - b) Obowiązkiem Dyrektora Szkoły jest niezwłoczne powiadomienie rodziców ucznia (ofiary czynu karalnego).
 - c) Następnie Dyrektor Szkoły winien niezwłocznie wezwać Policję, szczególnie w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
 - d) W dalszej kolejności ofiara czynu karalnego powinna otrzymać pomoc, wsparcie psychologiczne.

1.2.10 Procedura postępowania w przypadku używania nikotyny, alkoholu narkotyków oraz innych substancji zmieniających świadomość przez uczniów na terenie szkoły i poza nią- współpraca z Policją.

- 1) Każde użycie nikotyny, alkoholu, narkotyków i innych substancji zmieniających świadomość przez osoby nieletnie jest nadużyciem i jest zabronione. W przypadku alkoholu i narkotyków Dyrektor Szkoły niezwłocznie i obowiązkowo powiadamia rodziców ucznia, Policję, a także Sąd Rodzinny i Nieletnich. Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w Polsce karalne jest:
 - posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych,
 - wprowadzenie do obrotu środków odurzających,
 - udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie oraz nakłanianie do użycia,
 - wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających,
 - każde z opisywanych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat. W przypadku zaistnienia jednego z powyższych incydentów na terenie szkoły należy wezwać Policję.
- 2) W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który nie ukończył 18 lat używa alkoholu czy innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia zachowania świadczące o jego demoralizacji (naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych) każdy pracownik szkoły powinien odjąć następujące kroki:
 - a) Przekazuje uzyskaną informację do wychowawcy klasy.
 - b) Wychowawca informuje o fakcie Dyrekcję Szkoły oraz pedagoga /psychologa szkolnego.
 - c) Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/ prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz w ich obecności z uczniem. W przypadku potwierdzenia uzyskanej informacji, zobowiązuje ucznia do

zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.

- d) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy z kadrą pedagogiczną lub nie reagują na wezwanie do stawienia w szkole, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Policję lub Sąd Rodzinny. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem/psychologiem itp.) i ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
- 3) W przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków, powinien podjąć następujące kroki:
 - a) Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
 - b) Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
 - c) Wzywa pogotowie w celu stwierdzenia stanu zdrowia, ewentualnie udziela pomocy medycznej.
 - d) Zawiadamia o fakcie Dyrekcję Szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
 - e) W przypadku odmowy ze strony rodziców/opiekunów lub niemożności powiadomienia ich, o dalszym postępowaniu z uczniem decyduje lekarz w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia.
 - f) W przypadku ucznia będącego pod wpływem alkoholu jeżeli rodzic odmawia przyjazdu lub nie można z nim się skontaktować a uczeń przejawia objawy agresji wobec kolegów, nauczycieli albo daje powód do zgorzienia lub zagraża zdrowiu i życiu innych - szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę Policji.
- 4) W przypadku, gdy ktoś z pracowników szkoły znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:
 - a) Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji.
 - b) Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu Dyrekcję Szkoły i wzywa Policję oraz rodziców/opiekunów ucznia.
 - c) Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
- 5) W przypadku, gdy ktoś z pracowników szkoły podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:
 - a) Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, Dyrektor, pedagog), ma prawo zażądać aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość teczek oraz kieszeni (we własnej odzieży) ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.
 - b) Nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia Dyrekcję Szkoły.
 - c) Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia.

- d) W przypadku, gdy uczeń na prośbę nauczyciela nie chce przekazać substancji, ani pokazać zawartości plecaka, szkoła wzywa Policję, która wykonuje swoje obowiązki.
- e) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim jej zabezpieczeniu zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją jednostce Policji.
- f) Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

1.2.11 Znalezienie narzędzia mogącego zagrażać bezpieczeństwu uczniów.

- 1) Zabezpieczyć znalezioną podejrzaną substancję lub przedmiot przed dostępem osób niepowołanych i zniszczeniem.
- 2) Niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu pedagoga.
- 3) W sytuacjach zagrażających życiu należy wezwać Policję i przekazać zabezpieczony przedmiot (ewentualnie wskazać miejsce, w którym przedmiot został zabezpieczony). Udzielić Policji szczegółowych informacji dotyczących zdarzenia.
- 4) W porozumieniu z przybyłymi funkcjonariuszami Policji, podjąć dalsze działania, w tym zapewnić bezpieczeństwo uczniom i pracownikom.
- 5) Podjąć czynności niezbędne do całkowitego wyjaśnienia zdarzenia i zakończenia sprawy.
- 6) Poinformować osoby zainteresowane (nauczycieli, uczniów i ich rodziców) o rozstrzygnięciu sprawy.

1.2.12 Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy rodzinnej.

- 1) Nauczyciel przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Zapisuje datę i godzinę zgłoszenia wraz z opisem zdarzenia przez nieletniego.
- 2) Nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub/i Dyrektora/wicedyrektora Szkoły.
- 3) Wychowawca informuje pedagoga/psychologa, o ile nie zrobił tego nauczyciel.
- 4) Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia, Dyrektor/wicedyrektor lub pielęgniarka szkolna wzywa Pogotowie Ratunkowe.
- 5) Pielęgniarka szkolna sporządza opis dostrzeżonych obrażeń, o ile te są widoczne na odsłoniętych częściach ciała ucznia.
- 6) Pedagog/psycholog zawiadamia lub/i wzywa do szkoły rodzica (prawnego opiekuna lub bezpieczną osobę z najbliższej rodziny) pokrzywdzonego, który nie jest wskazany, jako sprawca.
- 7) Dyrektor podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieska Karta” i wyznacza pracownika, który ją przeprowadza.
- 8) W przypadku rozeznania sytuacji jako bezpośrednio zagrażającej życiu i zdrowiu, dyrektor szkoły zawiadamia Policję/prokuraturę i Sąd Rejonowy.
- 9) Dyrektor niezwłocznie po wdrożeniu procedury zawiadamia przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i przekazuje mu sporządzoną dokumentację pokrzywdzonego. Dalszy plan działań uzależniony jest od ustaleń członków grup roboczych.

1.2.13 Epizod psychotyczny ucznia.

- 1) Działania uprzedzające:

- a) Przedstawienie symptomów choroby nauczycielom przez psychologa szkolnego, opracowanie listy teleadresowej lokalnych organizacji, placówek zajmujących się udzieleniem pomocy osobom chorym psychicznie, współpraca z rodzicami ucznia, przygotowanie niezbędnych materiałów szkoleniowych dla nauczycieli.
- b) Omówienie symptomów choroby oraz działań interwencyjnych i naprawczych na forum zespołu wychowawczego (nauczyciele uczący w klasie ucznia) i/lub Rady Pedagogicznej.
- 2) Działania interwencyjne:
 - a) O zachowaniach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów, dziejących się na terenie szkoły w trybie pilnym powiadamiamy każdorazowo dyrekcję szkoły. Dyrektor podejmuje decyzje o podjęciu stosownych działań medycznych, kieruje do pielęgniarki szkolnej i wzywa karetkę pogotowia. Dyrektor przydziela zadania różnym osobom, dotyczące postępowania w sytuacji kryzysowej i udzielania pomocy przedmedycznej.
 - b) Jeżeli zachowania ucznia mają charakter nagły, niekontrolowany ważne jest:
 - Otoczenie ucznia opieką -nie pozostawianie go samego, w razie takiej potrzeby należy ewakuować zespół klasowy pod opieką innej osoby dorosłej i opiekować innych uczniów z dala od kryzysu.
 - Zapewnienie spokoju, łagodnego tonu rozmowy, bezpiecznego, odizolowanego miejsca (najkorzystniej - gabinet pielęgniarki szkolnej, psychologa/pedagoga szkolnego), jeżeli uczeń nie chce wyjść z klasy należy wezwać psychologa szkolnego lub pedagoga do ucznia w epizodzie, ale w żadnym wypadku nie pozostawiać go samego.
 - Na ile to możliwe, zachowanie dyskrecji, nie rozpowszechnianie w szkole informacji o zdarzeniu.
 - Zawiadomienie pogotowia ratunkowego(999).
- 3) Działania naprawcze:
 - a) Uzgodnienie z rodzicem i uczniem jakie informacje może otrzymać klasa.
 - b) Przygotowanie klasy na powrót ucznia.
 - c) Określenie wymagań wobec ucznia, uwzględniające skutki choroby i jej leczenia.
 - d) Konsultowanie postępowania z lekarzem prowadzącym leczenie ucznia.
 - e) Udzielenie wsparcia rodzicom, przez wskazanie możliwości skorzystania z form pomocy dostępnych w PPP, PZP, przyszpitalnych grupach wsparcia.

1.2.14 Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia.

- 1) Każdy pracownik szkoły (pedagogiczny i niepedagogiczny) ma obowiązek zareagowania na wszelkie sygnały o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia, na niepokojące zachowania uczniów mogące wskazywać na zamiary samobójcze. W przypadku zaobserwowania lub posiadania informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym Dyrektora Szkoły.
- 2) Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych:
 - a) Do zachowań, które powinny zaniepokoić pracowników szkoły, gdyż mogą wskazywać na zamiary samobójcze, należą:
 - mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie,

- pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
 - przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania,
 - mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku wyjścia z sytuacji,
 - okaleczanie się, autoagresja,
 - długotrwały stan smutku, przygnębienia,
 - pozbywanie się osobistych i ważnych dla ucznia przedmiotów,
 - izolowanie się, zamykanie się w sobie,
 - rezygnacja z zajęć, w które dotychczas był zaangażowany.
- b) Każdy, kto zauważy niepokojące sygnały, zobowiązany jest zgłosić swoje obserwacje wychowawcy ucznia lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu.
 - c) Po odebraniu zgłoszenia wychowawca ucznia wraz z psychologiem/pedagogiem szkolnym dokonują diagnozy zgłoszenia oraz sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.
 - d) Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyny niepokojących zmian w zachowaniu ucznia.
 - e) Jeżeli wspólne ustalenia potwierdzają obawy o zagrożeniu, informacja przekazywana jest Dyrektorowi Szkoły.
 - f) Wraz z rodzicami ustalane są zasady postępowania wobec ucznia: sposób i zakres kontaktów z rodzicami, a także pomoc psychoterapeutyczna na terenie szkoły lub poza nią.
- 3) Postępowanie w przypadku posiadania informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych):
 - a) Pracownik, który otrzymał informację o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia, stara się natychmiast odnaleźć ucznia i powiadomić o sytuacji jego wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego.
 - b) Po odnalezieniu ucznia nie pozostawiają ucznia samego, lecz próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce.
 - c) Informują o zaistniałej sytuacji Dyrektora Szkoły.
 - d) Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia informują o zaistniałej sytuacji rodziców ucznia.
 - e) Przekazują dziecko pod opiekę rodziców/prawnych opiekunów.
 - f) Uczeń powinien natychmiast zostać objęty indywidualną opieką psychologiczną i psychoterapeutyczną.
 - g) Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, wskazują rodzicom konieczność skontaktowania się z psychiatrą.
 - 4) Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej na terenie szkoły:
 - a) Pracownik, po otrzymaniu informacji o próbie samobójczej ucznia, stara się natychmiast go odnaleźć.
 - b) Po odnalezieniu ucznia ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia, nie pozostawia ucznia samego.
 - c) Usuwa przedmioty umożliwiające ponowienie próby.
 - d) Stara się dyskretnie przeprowadzić ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce.
 - e) Jeśli zachodzi taka potrzeba, udziela pierwszej pomocy przedmedycznej.
 - f) Nauczyciel wzywa pielęgniarkę szkolną, pogotowie ratunkowe oraz policję. Jeśli to możliwe, powinien zadbać, aby interwencja służb przebiegła dyskretnie.

- g) Kiedy pojawi się taka możliwość, powiadamia lub zleca powiadomienie o zdarzeniu Dyrektora Szkoły.
- h) Dyrektor Szkoły niezwłocznie zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
- i) O próbie samobójczej Dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
- j) Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.
- 5) Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły:
 - a) Jeśli próba samobójcza ma miejsce poza szkołą, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, Dyrektor Szkoły lub pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
 - b) O próbie samobójczej Dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli
 - c) Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.
- 6) Postępowanie w przypadku śmierci samobójczej ucznia:
 - a) W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa Dyrektor Szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
 - b) Pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.

Nadrzędne wobec prawa wewnątrzszkolnego są przepisy zewnętrznych aktów prawnych. W sytuacjach nie uregulowanych zapisami procedur, obowiązują przedmiotowe przepisy prawa.

Procedury zostały przedstawione członkom Rady Pedagogicznej oraz przyjęte do stosowania na spotkaniu dnia 08.01.2020 r.